

[Jens Møller.]

Tyske Mennesker i tredje Kategori har i særlig Grad været udsat for Myndighedernes Chikanerier og Smaaligheder. Der er blevet nægtet Personer, født i Nordslesvig, hvis Slægt gennem Aarhundreder har boet der, Opholds- og Arbejdstilladelse i deres Hjemstavn. I Aarenes Løb er Tilfældenes Tal blevet uoverskueligt — jeg skal blot nævne to, som har været fremme i Pressen og har været særlig omtalt i Nordslesvig. Wohlfartsdienst i Tinglev under Søster Martensen har stadig maattet føre haardnakkede Kampe mod Myndighederne for at opnaa Opholds- og Arbejdstilladelse for Røde Kors-Søstre, som stammede fra Nordslesvig, men som havde faaet deres Uddannelse paa Diakonisseanstalten i Flensborg, som det var Skik og Brug før Verdenskrigen, og derfor ogsaa havde tabt eller aldrig faaet deres danske Indfødsret efter 1920.

Eneste Datter af den i Nordslesvig meget agtede Familie Matthiesen paa Sten-toft ved Aabenraa var ved Giftermaal blevet tysk Statsborger, bosiddende i Flensborg, og kunde ikke opnaa Opholdstilladelse for at pleje de gamle Forældre paa over 80. Skønt hun personlig tryglede Amtmanden om for Forældrenes Skyld dog at give hende denne Tilladelse, kunde den ikke gives. Nu maa denne Familie være Vidne til, at Franskmand eller Engländer, som ikke paa nogen Maade har haft Tilknytning til Landet, hverken ved Fødsel eller Giftermaal eller paa anden Maade, gennem dette Lovforslag kan faa Opholds- og Arbejdstilladelse i Danmark.

Stærk Uro og Forbitrelse opstod i den tyske Folkegruppe og ogsaa derudover i Nordslesvig, da Politimyndighederne, særlig efter 1933, begyndte at frakende nordslesvigske Mennesker deres danske Statsborgerret. Det var Mennesker, som siden 1920 var blevet behandlet som danske Statsborgere, havde dansk Pas, havde deltaget i Stats- og Kommunevalgene, havde danske Militærpapirer. Men nu efter mere end 13 Aars Forløb fik Politiet opsnuset, at de ikke opfyldte et eller flere Krav i § 112 i Versaillestraktaten, at de i Tiden fra 1. Oktober 1918 til 15. Juni 1920 ikke havde haft uafbrudt Ophold i Landsdelen, f. Eks. havde været i det gamle Land paa Skole eller til anden Uddannelse.

Det har aldrig forbavset os, at det særlig gik ud over de tysksindede, som sluttede sig til det nationalsocialistiske Parti. Det var jo i den Tid, da Politimestrene personlig drog ud paa Landet for ved Afhøringen af

Værter at faa opsnuset, hvem Deltagerne i de nationalsocialistiske Møder var. Der lever i Tusindvis af Personer i Nordslesvig, som ikke er klar over deres Statstillørhedsforhold, og som har næret Frygt for, at Politiet en god Dag hentede deres Pas. For saa vidt det drejer sig om dansksindede og ikke nationalsocialistiske Personer, kan de jo være uden Frygt; man vil gøre det let for dem at faa Sagen i Orden. Men en tysk Nationalsocialist er paa Forhaand dømt.

Vi har fra de senere Aar et Tilfælde, som ved Myndighedernes ejendommelige Fortolkning af Bestemmelserne og ved en særlig haardhændet Fremgangsmaade blev til en lille Tragedie. H. Heinrich Møller, Rinkenæs, havde siden 1922 dansk Pas, havde sine danske Militærpapirer i Orden og blev til 1933 absolut betragtet som dansk Statsborger. Ved Politiets Efterforskning og ved en særegen Fortolkning blev efter 1933 dette hans Indigenat draget i Tvivl. Efter Opfordring søgte Møller om dansk Indfødsret, men fik Afslag. Derefter forlangte Politiet udleveret hans danske Pas, som var blevet fornyet saa sent som i 1935. Møller nægtede at udlevere Passet, fordi Politiet havde truet med at sætte ham ud af Landet, og fordi han var fuldkommen overbevist om at være dansk Statsborger. Saa blev Manden dømt for som tysk Statsborger at have taget Arbejde i Landet, ja, endog hans Arbejdsgiver, en Gaardejer ved Rinkenæs, blev tiltalt for at have beskæftiget en tysk Statsborger. Gaardejeren slap imidlertid med en Advarsel, men selv denne Advarsel er uforstaaelig, fordi han, da han fæstede Karlen, havde faaet forevist hans danske Pas, hvori der stod, at Indehaveren var dansk Statsborger. Derimod fik Gaardejeren Paalæg om omgaaende at sætte Møller ud af Tjenesten, og dette Paalæg blev understreget med Trusel om Dagsmulkt.

Møller blev nu arbejds- og subsistensløs. Han fik en ugentlig Understøttelse paa siger og skriver 10 Kr., og med denne Understøttelse var han selvfølgelig ikke i Stand til at betale den Bøde, der var paalagt ham. Saa skulde han afsone Bøden, men inden den Tid fik Politiet ham til at underskrive en Benaadningsansøgning til Hs. Maj. Kongen, og efter Meddelelse fra Politiet blev denne Benaadning ham givet den 23. December 1937. Jeg kan næppe tro, at en Benaadning for et saa lille Beløb og en saadan lille Ting nogen Sinde har været forelagt Hs. Maj. Kongen, men Myndighederne har vel selv indset, at det var en utaalelig Fremgangsmaade over for Møller, og derfor har man forsøgt at faa Sagen ud af Verden.